



Val '94



Vit eiga at fáa bestu kor, bæði heima og í øðrum londum

– Okkum nýtist ikki longur arbeiðsloyvi fyri at arbeiða í hinum norðarlondunum, og vit kunnu gera brúk av arbeiðsávísingunum har. Somuleiðis hava vit nú fingið rætt til ymsar sosialar veitingar í øðrum norðarlondum, og eru sostatt munandi betri fyri nú enn fyrr, men hetta er ikki fyri at fáa fólk at flyta, sum onkur vil vera við, sigur Jóannes Eidesgaard, landsstýrismaður

Seinasta hóskvöld hevði eg ta æru at umboða javnaðarflokkinn í kjaksending í SvF við evninum »Arbeiðsloysisskipanin og forsorgarhjálpi«.

Talutiðin er avmarkað til

7 min. og tískil bar ikki til at fáa stundir til at fara í dýpðina við evninum umframt at fleiri viðkomandi viðurskipti ikki vóru nevnd.

T.d. fekk eg ikki høvi til at nevna tað, sum við sam-

starvi við okkara norðurlandsku grannar er fingið á skaftið.

Í 1991 gjørdust vit partur av Felags Norðurlandska Arbeiðsmarknaðinum. Hetta merkir, at okkum ikki nýtist arbeiðsloyvi fyri at arbeiða í hinum norðurlondunum. Hetta merkir eisini, at vit kunnu gera brúk av arbeiðsávísingunum í hinum norðurlondunum.

Nú í vár fingur vit samtykt »Konventionina um Sosialan Tryggjleika«. Hetta merkir, at føroyingar, sum eru staddir í onkrum av hinum norðurlondunum, hava rætt til ymsar sosialar veitingar.

Uttan at geva sær so nógv far um hetta, so merkja hesi viðurskipti, at okkara landsmenn eru munandi betur fyri enn áður, tá ið teir t.d. eru staddir í einum av hinum norðurlondunum.

Umframt hetta so eydnast okkum í samráðingum við danir at fáa eina avtalu um samskipan av føroysku arbeiðsloysisskipanini og donsku arbeiðsloysisskipanini. Avtalan, sum kom í gildi 1. nov. 1993, merkir, at forvunnin við og inntøka fritt kann flytast millum londini, og at t.d. føroyingar á henda hátt kunnu gerast limir í donskum A-kassum og danir limir í okkara skipan.

Okkum hevur verið kastad fyri, at hetta bert er gjørt til tess at fáa okkara landsmenn at flyta úr Føroyum.

Í Sandoynni er sambandsflokkurin ein fremmandur flokkur. Hann hevur ongan tíð havt gróðrarlíkindir her, og eg vóni, at hann heldur ikki í framtíðini fer at fáa tað!



skuldi verið heilt óneyðugt at sagt nakað annað.

Men, eg vil inniliga hetta á øll í Sandoyar sýslu um at standa øksl móti akslum í einum felags vilja um ikki at velja sambandsflokkinn.

Í Sandoynni er sambandsflokkurin ein fremmandur flokkur. Hann hevur ongan tíð havt gróðrarlíkindir her, og eg vóni, at hann heldur ikki í framtíðini fer at fáa tað!

Eitt av valevnum á sambandslistanum skrivur um, at vit í Sandoynni eiga at standa saman.

Er hatta ikki heilt náttúrligt og ikki annað enn heilt rimiligt at allir sandoyingar standa øksl móti akslum fyri at verja hesa oyggj? Tað

ing, á odda, meinar við, tá ið hann sigur at hann skal fáa gongd á aftur.

Tí, sannleikin var jú tann, at virkið í Skopun var í gongd líka til Fiskavirking 16. okt. 1993 sløkt í ljósið – og tað er ikki tendrað aftur enn.

Ög og hóast tað var lovað, at virkið á Sandi skuldi lata upp aftur – so er tað heldur ikki latið upp aftur enn.

Edmund Joensen hevur ikki rætt so mikið sum ein finger út til at koma Sandoynni til hjálpar – og sambandsflokkurin seir einki í gongd í Sandoynni.

Tí er tað ógvuliga margháttligt, at ikki minni enn trýggir skopuningar standa á sambandslistanum, og tað er eisini lítið sannførandi, at menn skifta meining sum best ber til – ella sum tú skiftir hosur.

Er hatta ikki heilt náttúrligt og ikki annað enn heilt rimiligt at allir sandoyingar standa øksl móti akslum fyri at verja hesa oyggj? Tað

eisini sita í onkrum skýmaskoti eins og eiturkoppurin og lúra eftir fongi.

Men hóast »tarantellan« er kend fyri at bita fast, so megnar hon kortini ikki at drepa við sínum biti. Og eg ivist stórliga í, at sambandsflokkurin heldur er førur fyri tí.

Tað er eisini synd, at tann flokkurin skal vinna stórsigur – og enn størri synd at hann skal vinna hann ímóti sínum egna vilja.

Tí gera tit, sum ætla at velja sambandsflokkinn, bæði honum og tykkum sjálvum eina góða tænastu við at lata vera við at velja hann!

Tí, teir vita ikki hvat teir skulu brúka sigurin til, um tað skuldi hent at teir vinna!

Eisini suðuri í Sandoy roynir sambandsflokkurin at krækja sínar armar, og lyftini eru tey somu, sum áður eru nevnd – teir skulu fáa vend í og gongd aftur á í Sandoynni.

Men eg loyvi mær at spyrja hvat, ið sambandsflokkurin við høvdingi sínum Edmundi Joensen, næstformanni í Fiskavirk-

Teir droyma um stórsigur

Sambandsflokkurin roknar við stórsigri, og sigur, at tá skal vend koma í, men hann sigur einki um hvussu hann ætlar at henda vendin verður

Tað er merkiligt, ja beinleiðis skemtiligt, at hoyra sambandsflokkinn siga, at um hann fær fólksins álit, so skal vend koma í.

Men leggið til merkis, at hann sigur einki um hvussu hann ætlar, at henda vend skal koma – ella hvussu hon skal siggja út.

Men óivað er tann vendin ein syndarlig vend – stutt sagt ein vend til tað verða.

Tað er heldur ikki undarligt at tað vekir illgruna hjá mongum, at sambandsflokkurin nú bráðdliga stígur fram sum bjargarin hjá tí vanligu føroyinginum, tí tað hevur hann ikki verið kendur fyri. Nei, sannleikin er tann, at hann er ørkymlaður av teimum spádómum, sum siga, at hann fer at vinna stórsigur á komandi vali, og hann er í villareði um, um hvat hann skal nýta henda stórsigur til, um spádómurin gongur út!

Honum dámar í grundini ikki at vinna stórsigur, tí so heldur hann seg vera noyddan at taka við ábyrgd, og tað dámar honum ikki!

Hann vil heldur standa uttan fyri og finnast at – ella

um tali fluttu úr Føroyum til Danmarkar. Men hetta er ikki rætt, tí sambært einum yvirliði, sum kom í seinastu viku, so eru 457 føroyingar fluttir frá okkara skipan, men bert 98 av hesum hava fingið útgjald úr donskum A-kassum. T.v.s. at 80% hava beinanvegin funnið arbeiði.

Í tí uppskoti til broytingar í ALS-skipanini, sum landsstýrið legði fram fyri tingið, varð skotið upp, at inntøka, sum føroyingar vunnu í útdandinum, skuldi telja við, tá ið teir fluttu heimaftur. Hetta sjálvandi til tess at stímbra undir heimflytingina.

Annars var tað sera hugstoytandi at hoyra bæði nýggjar og gamlar spírar í føroyskum politikki bert hava ta loysn, at hetta skal gerast við einari nýggjari avtalu við danir. Universalloysnin til allar spurningar var, at vit loysa hetta við nýggjum samráðingum við danir. Um hetta bert vóru teir nýggju spírarnir (villskotini), so kundi ein sagt sum so, teir vita ikki betur, men sanniliga vóru fleiri av teimum gomlu eisini við.

Fyri umleið tveimum vikum síðani gjørdur Keypmannahavnar kommunu og danska stjórnin eina avtalu orsakað av figgarligum trupulleikum hjá høvuðsstaðnum. Avtalan innibær m.a., at stjórnin hjálpti til, men kostnaðurin var, at kommunan meira ella minni varð sett undir umsitning. M.a. mistu teir alla ávirkan á sjúkrahúsinu í kommununi. So at billa sær inn, at danir vilja figgja bæði hetta og hatta uttan treytir er púra strevið.

Nei, nøkur løtt loysn finst ikki. Men vit hava neyðuga áráðið til at loysa trupulleikarnar, men tað verður strevið.

Vit hava nú tikið upp, vit hava lagt stóð, og vit bjóða okkum fram til at føra land okkara til framburðs.

Lættisappolitið dugir ikki í hesum døgum, men ein javnaðarpolitið, sum m.a. hevur minkað okkara úttanlandsskuld í 1993 við 1,2 mia. kr.

Sjálvandi merkja vit kostnaðin, men hvør hevur sagt, at tað skuldi verða lætt? Men vit eru á røttu kós, so latið okkum hava róðurs-tørn minst eitt valskíð afturat.

Jóannes Eidesgaard